THE ISRAELITE PRESS
The only Jevish Newspaper in Western Canada.
Office and Place of Business: New Israelite Press Bldg., 765 Selkirk Ave. East
Published daily except Saturday and Sunday
ENTERED AS SECOND-CLASS MAIL MATTER AT OTTAWA
Subscription: $6.00 per year
Established 1910 Phones: 55 409—52 213
Winnipeg — Manitoba

דר. חיים ווייצמאַן

דר. טעאָדאָר הערצל, ווי א פירער פון דער ציוניסטישער באַוועגונג, האָט געהאַט א גרויסן פאַרצוג איבער דר. חיים ווייצמאַן, — ער האָט אָנגעפירט מיט א באַוועגונג וואָס האָט פאַר זיך געהאַט א גרויסן, אָבער ווייטן אידעאַל, בעת אויף דר. ווייצמאַנס גורל איז אויסגעפאַלן אָנצופירן מיט דער באַוועגונג בעת ס'איז געקומען די צייט צו פאַרווירקלאַכן דעם אידעאַל דורך עדדישע און פּראַקטישע מעשים.

אַן אידעאַל, כל-זמן ער איז נאָך ווייט פון דער ווירקלאַכקייט, האָט ניט קיין גרעניץ צו זיין פאַרנעם. מען קאָן זיך צו אים טראָגן אויף די פליגלען פון פאַנטאַזיע הויך אין דער אומענדלאַכקייט אַריין, און דר. הערצלען האָט ניט געפעלט קיין ברייטער שוואונג און גרויסן ווילן, וועלכע ער האָט אַריינגעטאָן דאַן אין דער ציוניסטישער באַוועגונג און געגעבן איר אַזוי א וועלט פאַרנעם.

אָבער אינ'ם פּראָצעס פון פאַרווירקלאַכונג, ווען גרויסע אידעאַלן קומען אין באַרירונג מיט דער האַרטער ווירקלאַכקייט, ווערן זיי במילא איינגעשרומפּן. זיי מאַרן מער ניט טראָגן זיך אויף די פליגלען פון פאַנטאַזיע אין די הויכע ספערן אַריין, ווייל דאַן פאַרלירן זיי דעם באָדן אונטער די פיס.

דאַן הויבן זיך אָן די שווערקייטן און שטערונגען, וועלכע מען האָט פריער אפילו מיט'ן שאַרפסטן אויג ניט געקאָנט באַמערקן. אַנשטאָט דעם גרויסן פאַרנעם, מוז מען האָבן געדולד צו קליינקייטן און צופרידן שטעלן זיך מיט יעדן שריט וואָס מען מאַכט פאָראויס.

אויף דר. ווייצמאַנס שווערן גורל איז אויסגעפאַלן צו ווערן דער פיר דער פון דער ציוניסטישער באַוועגונג בעת דעם ערשטן עטאַפּ פון דער פּראַקטישער פאַרווירקלאַכונג פונ'ם אידעאַל, און אים איז אַזוי אויסגעקומען זיך אָנצושטויסן זיך אויף די גרעסטע שווערקייטן און שטערונגען, וואָס זיינען כאַראַקטעריסטיש אַפילו פון אַ דעם פעריאָד פון א באַוועגונג.

איז ער געשטאַנען אויף דער הויך פון זיין אויפגאַבע? האָט ער בשלמות דערפילט די היסטאָרישע שליחות וואָס איז אים אָנגעאַרטרויט געוואָרן?

מיר ווייסן, אַז די מיינונגען וועגן דעם זיינען פאַרשיידענע. בעת איז ניקע אַנערקענען, אַז מיט אַלע מעגלאַכע פעלערן און עד האָט געמאַכט און דורכפאַל וואָס ער האָט גלייטן, האָט ער געטאָן אַלץ וואָס איז געווען מעגלאַך אָן צו דערגרייכן די בעסטע רעזולטאַטן וואָס מען האָט געקאָנט אונטער די שווערע באַדינגונגען פון דער האַרטער, אום'ברחמנות'דיקער ווירקלאַכקייט. — מיינען אַנדערע, אַז ער האָט פאַרפירט די באַוועגונג אין א זומפּ און אַז ער האָט מיט זיינע פעלערן געבראַכט גוואַלדיקן שאַדן צו דער באַוועגונג.

מיר נעמען זיך איצט ניט אונטער צו אורטיילן וועגן דער דאָזיקער פראַגע. מיר גלויבן, אַז אַן ערלאַכן און אָביעקטיוון אורטייל וועגן דעם וועט קאָנען נאָר געבן די געשיכטע, וועלכע וועט קאָנען באַטראַכטן דעם ענין מיט אַן אָביעקטיוון אויג, פון א ווייטערן שטח פון די פּאַרטייאישע ליידנשאַפטן און קאַמפן פון ציוניסטן טאָג.

אין איין זאַך זיינען מיר אָבער זיכער, און, מיר גלויבן, אַז דערזיינען זיינען אויך זיכער אַלע זיינע ערלאַכע קעגנער, ווי שאַרף זיי זאָלן אים ניט באַקעמפן: דר. ווייצמאַן האָט ערלאַך געטראָגן די שווערע לאַסט וואָס דער גורל האָט אויף אים אַרויפגעוואָרפן, און ער האָט פאַר דער זאַך אוועקגעגעבן דאָס בעסטע וואָס ער האָט נאָר געקאָנט געבן, — און כאָטש ניט איינמאָל, ווי ער שיר נים צוזאַמענגעבראָכן אונטער דער אומדערטרעגלאַכער משא, האָט ער זי ווייטער געשלעפּט מיט דער גרעסטער געדולד, ווייל מען האָט אים פון אים געפאָדערט.

אַז דאָס פיל אַלע, איז צו זעען פון דער ריזיקער אַוואַציע וואָס ער האָט געקראָגן ביים זיבעצנטן קאָנגרעס אין באַזעל, — אַן אומדזרוק פון אַרימער אַנערקענונג און מיטגעפיל, וואָס איז ספּאַנטאַן אויסגעבראָכן פון אַ ערצער פון קעגנער, ווי פון פריינט.

איצט, ווען דר. ווייצמאַן האָט דערקלערט זיין ענדיליטיקן באַשלוס מער ניט צו טראָגן די לאַסט פון דער פירערשאַפט, פאַלן אַוועק אַלע השבונות, אויב ער האָט געמאַכט די פעלערן וואָס זיינע קעגנער שרייבן אים צו, ווערן זיי איצט פאַרגעסן אין פּנים פון די גרויסע קרבנות וואָס ער האָט געבראַכט פאַר דער באַוועגונג.

איצט זעען־מיר בלויז די גרויסע פאַרדינסטן זיינע פאַר דער באַוועגונג, — פאַרדינסטן, וועלכע קיינער קאָן ניט אָפּלייקענען; איצט זעען מיר אַלע זיך דר. ווייצמאַן, דעם מענש, וואָס האָט געטראָגן איינע פון די שווערסטע משאות וואָס פאַלן זיין אויס אויפ'ן גורל פון א פירער און האָט עס געטראָגן מיט מסירת־נפש און מיט ווירדע.

דר. ווייצמאַן ציט זיך צוריק פון דער פירערשאַפט, אָבער, מיר זיינען זיכער, אַז ער וועט נאָך אַלץ פאַרבלייבן א וויכטיקע בויענדיקע קראַפט אין דער באַוועגונג, פאַר וועלכער ער האָט אוועקגעגעבן די בעסטע יאָרן פון זיין לעבן.

דאָס אידישע פאָלק וועט תמיד געדיינקען מיט דאַנקבאַרשאַפט די קרבנות וואָס ער האָט געבראַכט פאַר דעם אידעאַל פון זיין ווידעראויפבאַו, און מיר אַלע ווינשן אים נאָך לאַנגע יאָרן פון לעבן און שאַפן אויף די געביטן פון לעבן ער וועט איצט פאַר זיך אויסקלייבן.

דער פאַנראַם אין סאַלאָניקא

די אידישע וועלט איז אויפגעציטערט געוואָרן פון דעם פאַנראַם אין סאַלאָניקא, און, וואָלט די איצטיקע צייט ניט געווען אַזוי רייך מיט אידישע אומגליקן, וואָלט די אידישע וועלט מסתמא געלאָזט הערן איר שטים פון פּראָטעסט א סך שאַרפער, ווי זי טוט עס איצט.

נאָך ניט לאַנג צוריק איז סאַלאָניקא געווען אַן איבערוועגנדיק אידישע שטאָט. די שפּאַניאָלישע אידן פון סאַלאָניקא האָבן באַהערשט די שטאָט מיט זייער צאָל און סיי מיט די פאָזיציעס וואָס זיי האָבן פאַרנומען אויף אַלע עקאָנאָמישע געביטן פון שטאָט. דאָס האָט באַוואויגן דעם פאַרשטאָרבענעם פּערעמיאַריאַליסטישן פירער, ישראל זאַנגוויל, מיט צוועלף יאָר צוריק, צו אַלע זיינען נאָך געווען אונטערן איינדרוק אַז וויל סאָנס "פערצן פונקטן" מיינען עפּעס, צו פאַרערן אַז סאַלאָניקא זאָל דערקלערט ווערן פאַר אַן אידישאַמער אידישער שטאָט.

אָבער די שטאָט איז נאָר אויסגעגעבן געוואָרן צו די גרויכן, אין באַלוינונג פאַר דער הילף וואָס די אַליאירטע האָבן פון זיי מיט גוואַלד געקראָגן אין דער גרויסער מלחמה. אונטער דער גריכישער הערשאַפט זיינען די אידן פון סאַלאָניקא אַרויסגעשטויסן געוואָרן פון זייערע דערוואַרבענע פאַר דורות עקאָנאָמישע פּאָזיציעס, און דערמיט האָבן זיי אויך אָנגעהויבן פאַרלירן זייער צאָליקע וואָג.

דאָך וואָלט ניט מעגלאַך געווען קיין פאַנראַם אין סאַלאָניקא, זעט אַנז אויס, ווען די לאָקאַלע מאַכט וואָלט באַמאַט ניט געווען קיין פאַנראַם אין וואָלט אָנגענומען ענערגישע מיטלען. מיר זאָגן "לאָקאַלע מאַכט", ווייל עמיער וועניזעלאַס אַליין, אויף וויפל מיר ווייסן פון אים, איז זיכער א פאַנער פון פאַנראַמען און פון אַנטיסעמיטיזם.

אונזער איינדרוק איז, אַז דאָס האָבן געאַרבעט פינסטערע כחות, פאַר וועלכע דעמאָקראַטישע פּאָליטישע אָדער עקאָנאָמישע צוועקן. הינטער די פליצעס פון'ם פרעמיער. אָבער ערשט ווען זיי וועלן אָנגעדעקט ווערן און קריגן זייער אייגענע שטראָף, וועלן מיר דאַן ווייסן, אַז פרעמיער וועניזעלאָס איז ניט אַן אידישער פריינט, אַז דער בלוטיקער פאַמיליאָנער פאַר דער בלוטיקער פאַמיליאָנער, וואָס מאַכט צו שאַנד אַלע אידישע נאָמען.

נאָך

די לעצטע וואָלן א
האָבן זיך געשוינען לע
געבראַכט פאַר אונז
בעראַשונגען, ווען וו
דעם ברענענדיקן מדבר סאהאַרא גאַר
שטאַרק צענוץ.

אויף א טשיקאַווע דערשיינונג האָט
דר. שטאָל זיך אָנגעשטויסן. אָט דאָ איז
מיטן דעם מדבר סאהאַרא זיינען די אר־
דען געסיילט אין צוויי סאָרטן: אין
"אירן" און "איזראַעליטן". "איך אַליין
בין א איזראַעליט, און מיין פרוי איז א
'אירישקע'", — אָט אַזוי האָט זיך פאַר
דר. שטאָל פאַרגעשטעלט דער גבאי פון
איינער פון די שולן. און ווען ער האָט ניט
געלאָבט תופס זיין דעם חילוק פון א איר
ביז א איזראַעליט האָט אים דער דאָזיקער
איזראַעליט דערקלערט אַז אין זיבעטן
יאָר הונדערט בשעת עס האָבן זיך דאָ
אָנגעהויבן גרינדן א רייע אידישע מלו־
כות, זיינען עטלאַכע בערבער שבטים
אַריבערגעטראָטן צום אידנטום און די
וואָס שטאַמען אָפּ פון די דאָזיקע שבטים,
די דאָזיקע גרים ווערן נאָך ביז היינטיקן
טאָג ניט אַנערקענט פאַר קיין פאָלקאַמע־
נע בני ישראל. דאַנעבן די עכמע־ די בני
ישראל האַלטן זיך פאַר מיוחסים און ווי
זיי באַהויפּטן געפינען זיי זיך דאָ נאָך
פון פאַר דעם חורבן בית ראשון.

די אידן דאָ וויינען אָן אויף אַן אַלטער
מצבה פון צענטן יאָרהונדערט, וועלכע
גיט א בולט'ן באַוויינ דאָס פון האָבן דאָ
באַמאַט געהערשט אידישע ציוניסטן. דער
אויבן אויף דער מצבה אַז נאָר האַלב
לעזבאַר וואָו מען קאָן לייענען "בשנת . .
למרלות כהנה". עס זיינען פאַראַן נאָך א
רייע מצבות פון יענער צייט.

די יוגנט אין דאָ זייער גוט אָרגאַניזירט,
זי אינטערעסלט זיך און זוכט אויף די
עלטערע צו פאַראַינטערעסירן מיט אַלעס
וואָס עס טוט זיך אויף דער נאָנצער
אידישער וועלט, אויף ווי ווייט מעגלאַך
האַלט עס יעדער איר פאַר זיך אַלץ
האַלטן באַטשט אין אידישע צייטשריפטן
פון די וואָס דערשיינען אינם אויסלאַנד
אין פראַנצויזיש אָדער אַראַביש. נאָך אַרץ
ישראל וואָלטן זיי זיך וועלן אַלע אַרי־
בערפעלקן באַטשט אינמיטן דער נאַכט.
דאָס גרופּ אידן פון גאַדוויא שיקן טאַטע
היינטיקן יאָר זייער רב נאָך אַרץ־ישראל
און ער דאַרף זיי בריינגען אַ באַריכט אי־
בער די באַדינגונגען ווי מען קאָן זיך
דאָרט איינאָרדענען.

לא גוואַט, אַט אַזוי רופט מען די נעק־
סטע אַאַזיע וואו דיַ ריזינדע זיינען אַנ־
געקומען, א פאַרהעלטנסעסיק קליינע אַא־
זיע, דאָרט וואוינען אַן ערך הונדערט אידן
בעלי מלאכות. זיי האָבן זיך אַליין גע־
ציילט צו וואוינען אין א באַזונדערע גאַס
ווייל די דאָרטיקע אַראַבער זיינען גרויסע
אידן פיינט. דר. שטאָל דערציילט ווי ער
האָט צום ערשטן מאָל אַן זיין לעבן
אַראָפּגעוואָרפן א מענטש א פייערדיקן
פאַטש.

אַנערעגענדיק זיך אויף א יונגן און האַלב
נאָכעטן אַראַבער וואו עס עפּעסן זיך
די אידישע גאַס, האָט יענער אים געגעבן
אַן עצה אַז ער זאָל אַהין ניט גיין, מחמת
דאָרט וואוינען שלעכטע מענשן — אידן....
פאַר דער דאָזיקער עצה טובה האָט אים
דר. שטאָל מכבד געווען מיט א ניט אי־
דישן פראַסק . . .

די דאָזיקע "שלעכטע אידן" לעבט זיך
דאָרט כלל ניט שלעכט. מען מאַכט נאָנץ
גוטע געשעפטן, אָבער אַל פי רוב מיט
די וואַנדערליקע בעדואינער ניט מיט
די איינוואוינער פון דער "אַאַזיע". א אַל־
טער איר פון די אַרטיקע סוחרים האָט
דערציילט פאַר די ישוראַליסטן פון זיי־
נע מסחרים, שילדערנדיק די וואַנדערנדי־
קע נאַמאַדן שבטים פאַר זייער גוטע קלי־
ענטן וועלכע האָבן ניט קיין באַשטימטן
וואוינפּלאַץ און קאָנען זיך געפינען צייט־
טענווייז עטלאַכע הונדערט קילאָמעטער
ווייט פון דער אַאַזיע, און דאָך באַצאָלן
זיי זייערע חובות. ער אַליין, דער איד,
מאַכט געשעפטן מיט עטלאַכע הויפּט־
לינגער פון די דאָזיקע שבטים א צייט
פון אַריבער 45 יאָר. און עס איז אים ווייַ־
ניקער געלט פאַרפאַלן געווען ווי וועלכן
עס איז אייראָפּעאישן טוחר, וועמעס קלי־
ענטן עס זיינען מענשן מיט איינגעגע מוי־
ערן.

די לעצטע סטאַנציע אין דעם מדבר
האָבן די ריזינדע געהאַט אין "בוסאַדע"
(א מזל'דיקער פּלאַץ). דאָס איז א הער־
לאַכע גרויסע אַאַזיע פאַרוואַקסן מיט פאָל־
מען און אַנדערע עקזאָטישע פלאַנצן.
קלאָר קוואַלן געפינען זיך דאָרט אין א
גרויסער צאָל. די דאָזיקע אַאַזיע לינט
אויפן טראַקט נאָך אַלזשיר, היבשע עס־
לאַכע הונדערט קילאָמעטער אין דעם
מדבר, אָבער דאָך איז זי די קולטיווירטסטע
צווישן אַלע מדבר אינזלען. (דאָרט לעבן אַן
ערך צוויי טויזנט אידן און כמעט אַלע
זייער. גוט סיטואירט, אַלע באַנק הייזער
זיינען אין זייערע הענט, אַלע קאַפעס און
רעסטאָראַנען שטייען אין אידישע
הענט, א גרויסער טייל פון די אידן זיי־
נען נאָלד און זילבער שמידן. זיי האָבן
דאָ א וואונדערבאַרער שול. דאָס קהלה
לעבן איז מוסטערהאַפט אָרגאַניזירט.

דער גבאי פון דער שול, סיניאָר ני־
סים דזשאַווי איז 45 יאָר נעווען ביר־
גערמייסטער (לאָרד מעיאָר) פון דער אַא־
זיע. פינף יאָר איז ער געווען פּאָליציי
קאָמיסאַר און איצט אויף דער עלטער
גיט ער זיך שוין ניט שטאַרק אָפּ מיט
דער שטאָט, דערפאַר אָבער זאָרגט ער
פאַר דער קהלה.

אַז אייניקעל פון דעם דאָזיקן סיניאָר
דזשאַווי האָט איינגעפירט אַחער דעם
קרן קימת לישראל. און ביי היינטיקן
טאָג געפינט איר אין יעדער אירישער
הויז א פושקע פון קרן קימת. דער דאָ־
זיקער שיינער סיניאָר דזשאַווי האָט
אויף זייער גוט אָרגאַניזירט די אַרטיקע
אירישע יוגנט אויף דעם געזעלשאַפטלאַ־
כן און ספּאָרטלאַכן געביט, פאַר וועל־
כע די אַרטיקע אַראַבער האָבן שטאַרק
דרך־ארץ.

פון דאַנען גייט עס אין רעגלמעסי־
קער טעמפּאָ צוריק נאָך אַלזשיר וואו עס
וואַרט שוין אויף די רייזינדע דאָס שיף
צוריק אין דעם טומלדיקן, אייביק וואַ־
כענדיקן פּראָאַזישן אייראָפּע.

("איטמא")

(ספּעציעל פאַר ד. א. וו. דורך "איטמא")
פון צ. ה. וואַקסמאַן

אידן אין מדבר סאהאַרא

שפּורן פון א אידישער מלוכה מיט א אידישער קעניגן א העלדן. — מוסולמאַנישע אנוסים. וואָס לעבן נאָך ביז היינט אָפּגעזונדערט. — וואו ענדיקט זיך די גרעניץ פון אידן האס . . . אידן און איזראַעליטן (בני ישראל). — קרן קימת פושקעס ביי אידן אין דער מדבר.

— 2 —

דער וועג פון דער טויטער שטאָט טימ־נא און ווייטער פירט שוין אויסשליסלאַך דורך דער אומפרוכטבאַרער און טרוקע־נער סאהאַרא. דאָ הערט אויף די ציוויי־ליזאַציע, דאָ ענדיקט זיך די הערשאַפט פונם מענשן, און אויב דער אַרטיקער איינגעבוינענער בעדואינער פאַרשטייט עס נאָך ווי אַזוי זיין אַרים באַשיידן לעבן אין דעם גליענדן ניהנום ביז א געוויסער מאָס צו געשטאַלטן, קאָן דער איראָפּעיער דער־פון אפילו ניט דיינקען. דאָ אינם רייך פון זון, זאַמד און גליענדע "האַמסין ווינטן", איז דער ווייסער מענש א הילף־לאָז באַשעפעניש. דאָ פאַרטיילט זיך די הערשאַפט צווישן די ווילדע עלעמענטן און דעם מדבר מענש: דאָ אין דער סאַ־האַרא הערט אויף יעדער עטיקעטע אין דער איינזאַמקייט פון דער ווייסטע באַנע־נענען זיך דער ציוויליזיטער אייראָפּעי־ער מיטן האַלב ווילדן בעדואינער און מען טיילט זיך מיטן לעצטן ביסל וואַסער, מיט די לעצטע פאַר טייטלען.

אַפּט אַנענענען זיך, דער אייראָפּעיער אין זיין אויטאָיקאַר און דער בעדואינער מיט זיין קאַראַוואַנע: שטעלן די ערשטע אַפּ א ווייל דעם מאָטאָר און די אַנדערע מאַכן קניען זייערע קעמלען. מען באַ־גריסט זיך קענזזייטיק, אויפריכטיק, וואַ־רים און מענשלאַך; דער בעדואינער בעט אַן מיט דער עכטער אַריענטאַלישער גאַסט־פריינטלאַכקייט זיינע טייטלען און צופרידן שטעלן "פיטעס" מיט האַניע. דער אייראָפּעיער פון זיין זייט עפנט דעם וואַסער רע־זערוו. אָפּגענעמען ניט יעדער איינער נאָך דעם אַנדערן מיט "צדה לדרך" פון דעם וואָס דעם אַנדערן פעלט. צוזעמענגענדיק זיך מיטן נאָמען פון אַלמעכטיקן "אַללאַ" אויף די ליפּן . . .

אויפן וועג פון ביסקרא נאָך טורגנורט זיינען נאָך פאַראַן עטלאַכע אָאַזען, וועלכע זיינען קאַלאָניזירט דורך אייראָפּעיער, צוויי שען זיי געפינען זיך איינגעלנג אידישע משפחות, וועלכע פאַרנעמען זיך מיט דעם מסחר צווישן די קאַלאָניסטן אין דעם ישוב, אָבער טראָץ זייער איינזאַמקייט און רעליגיעז אידיש לעבן, אויסערלאַך זיינען זיי ניט צו אונטערשיידן פון דעם אייר־ראָפּעיאישן קאָלאָניסט.

די נעקסטע גרויסע אַאַזיע וואָס דער ריזינדער באַגעגנט אין טורגנורט, א וואונדערבאַרע לענענדערע וועלכע שיינט צו האָבן אין זיך א סך אמת, גייט אַרום צווישן די אידן אין יענער געגנט, אויבער־הויפּט אין טורגנורט, וואו עס לעבן בערך אַכט הונדערט אידן.

לויט דער לענענדע האָבן אין צענטן יאָר הונדערט נאָך דער קריסטלאַכער צייט רעכענונג דאָ אין דעם מדבר, פרייזנטלאַכער מירט א רייע קליינע אידישע פלוכות אָבער די באַרימטסטע צווישן די דאָזיקע פלוכות איז געווען דאָס קענגרייך פון דער קעניגן קאַהאַנא, אָדער כהנה. זאָ־נאַר די בעדואינישע פאַסטוכער, זיינען אין די הערלאַכע לבנה נעכט פאַרבייגק־טע באַלאַדעס אויבער דעם סולטאַנאַט אין יאַהוד, די גרויסמוטיקע העלדן, די קע־ניגן כהנה . . . מיט א פאָר אַאַזען שטעט ווייטער מיט בוסאַדע זיינען נאָך דאָנאַר פאַראַן מצבות פון יענער צייט ווען עס האָבן געהערשט אידישע דינאַסטיען אין דעם מדבר סאהאַרא.

דאָ אין טונגורט לעבט א זייער טשי־קאַווע געסטע מוסולמאַנער מאַראַבן, גע־וועזענע אידן וועלכע זיינען אין יאָר 1640 אונטער דער הערשאַפט פון א טיראַנישן פּאַשאַ, געצוואונגען געוואָרן אַריבערצוגיין צו דער מחמעדאַנישער אמו־נה. מען מערקט ביי זיי אָבער ניט קיין שום טענדענץ צוריקצוקערן זיך צום אי־דענטום. זיי האָבן דערביי אויפן ווייזע קאַנסערוואַטיוו אין האַלטן א סך אי־דישע מנהגים און טראַץ דעם וואָס זיי זיינען ביים הייסטן טאָג גוטע מוסול־מאַנער זיינען זיי זיך מתחתן נאָר צווי־שען זיך און וואוינען אין באַזונדערע גאַ־סען. די גאַס וואו זיי וואוינען נאָך אַ־זונס דער צייט וואָס זייערע אור־אור על־טערן זיינען איבערגעגאַנגען צום איסלאַם און זיי זיינען איבערגעגאַנגען צום אַנ־גענעם. אויפן וועג נאָך על גאַליא לינט די קליינע אַאַזיע אוארגאַ, קיין סך אידן זיינען דאָרט ניט פאַראַן. מען דערקענט באַלד זייערע געשעפטן וועלכע אונטער־שיידן זיך דאָאין זויבערקייט און אין אַר־דענונג פון די אַראַבישע. די ריזינדע האַלטן זיך דאָרט נאָר אויף בכדי מיצוי נומער איז "סאַ ענד סאַ". אפשר וועט ער מסכים זיין צו ווערן פּרעזידענט פון דעם יובילייי קאָמיטעט. איך דאָרף ניט קיין יובילייי, נאָר אויב סאַקאַלאַוו וויל כבוד צו ווערן פּרעזידענט, ווי אַזוי קאָן מען אים אָפּזאָגן? איר ווילט אָפּגעבן כבוד סאַקאַלאַוו'ן, איז מהיכא תיתא, אָבער וואָס נייט עס מיך אָן? איך וויל אָבער פון יובילייי ניט הערן. עס פאַלט מיר גאָרניט איין אַזאַ זאַך!

הכלל, איך האָב אַזויפיל גערעדט און אַלץ לינט שוין ווייט הינטער מיר. איך האָב אויפגעגעבן אַלע מיינע אידעאַלן, אַלע מיינע פּלאַנען, אַלע מיינע ווילן, אַלע מיינע אַמבאַציעס, אַלע מיינע אַמבאַציעס, אַלע מיינע אַמבאַציעס